

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

Аналіз принципів,
рекомендацій та
керівних положень ЄМРП
(Європейська мережа рад
правосуддя)
2004-2017

За підтримки Програми Європейського Союзу Правосуддя

**Заключний звіт Проєктної групи ЄМРП з аналізу керівних
принципів, рекомендацій та стандартів ЄМРП
Звіт 2012-2013 рр.,
оновлений 2015-2017 рр.**

Зміст

1. ВСТУП ДО ФІНАЛЬНОГО ЗВІТУ	3
2. СТИСЛИЙ ВИКЛАД.....	4
3. ДОДАТОК :ПІДСУМКИ ЗВІТІВ ЄМРП... ..	18
4. КІНЦЕВІ ПРИМІТКИ.....	37

1. Вступ до Фінального Звіту

- i. Ця проектна група була сформована з метою підготовки стислого документу, що містить принципи, встановлені ЄМРП, а також її стандарти, керівні положення та рекомендації.
- ii. Мета полягала в тому, щоб узагальнити досвід усіх попередніх проектних груп та створити доступний документ, який би містив результати більшості попередніх звітів та документів ЄМРП.
- iii. Було висловлено сподівання, що підсумковий документ стане доступним звітом, який може бути використаний для того, щоб дозволити Радам правосуддя та еквівалентним органам держав-членів та потенційних кандидатів визначати кращі практики щодо управління сучасною європейською системою правосуддя.
- iv. Звіт принципів та рекомендацій ЄМРП («Звіт») було підготовлено з наміром створити якомога коротший документ. Доступність була головною метою проектної групи. Як наслідок, проектна група була змушена діяти вибірково. Вона включила найважливіші принципи та рекомендації, але не завжди охоплювала їх усі, а також часто опускала детальні обґрунтування. Крім того, формулювання в деяких попередніх документах інколи зазнавали незначних змін для забезпечення узгодженості стилю, лаконічності або обох цих аспектів.
- v. Однак Звіт містить два механізми, які дозволяють читачеві отримати більш детальну інформацію з будь-якої конкретної теми:-
  - (a) Прикінцеві примітки, які відсилають читача до документів ЄМРП, з яких взяті принципи та рекомендації; та
  - (b) Стислий виклад цих документів ЄМРП у Додатку до цього звіту з посиланнями на ці документи на веб-сайті ЄМРП .
- vi. Мета полягає в тому, щоб створити «живий документ», який буде доповнюватися іншими принципами, що мають складатися з документів та звітів ЄМРП, які ще належить написати.

Суддя Діана Лабокайте
Координатор проекту
13 травня 2013 року

Лорд-суддя Джефрі Вос
Голова
9 травня 2016 року

Оновлення 2016-2017
Моніка ван дер Гоес
Офіс ЄМРП

Стислий виклад принципів та рекомендацій ЄМРП, оновлених у 2015-2016 роках

2. Стислий виклад

1. Цей стислий виклад має на меті коротко описати принципи та рекомендації, що містяться у звітах та документах ЄМРП з моменту його заснування у 2004 році.
2. Ці принципи та рекомендації розділені на наступні 16 тем:-
  1. Незалежність судової влади.
  2. Ради правосуддя.
  3. Суддівська етика.
  4. Відбір, призначення, оцінювання та просування суддів по службі.
  5. Винагорода та незмінюваність суддів.
  6. Підготовка суддів.
  7. Прокурори.
  8. Управління ефективністю.
  9. Управління справами, своєчасність та витребування додаткової документації.
  10. Ефективність роботи суддів, дисципліна та управління.
  11. Доступ до правосуддя.
  12. Фінансування судової влади.
  13. Розподіл справ.
  14. Прозорість, підзвітність та зв'язки зі ЗМІ.
  15. Довіра громадськості.
  16. Взаємна довіра.
3. Коли в цьому Резюме згадуються Ради правосуддя, це означає, що вони включають в себе інші еквівалентні незалежні та автономні органи.

Тема 1: Незалежність судової влади

4. Кожен громадянин у демократичному суспільстві має право користуватися послугами незалежної судової системи.ⁱ
5. Незалежна судова система повинна бути, і сприйматися як: -
  - (1) незалежна як від законодавчої, так і від виконавчої гілок влади;
  - (2) створена для захисту свободи та прав громадян в умовах верховенства права;ⁱⁱ та
  - (3) самоврядна.ⁱⁱⁱ
6. Судді та Рада правосуддя повинні брати активну участь у формуванні та реалізації всіх планів щодо реформування судової влади та судової системи.^{iv}
7. Найкращою гарантією незалежності суддів є забезпечення високої якості правосуддя для всіх у формі своєчасних, неупереджених та обґрунтованих рішень. Незалежність потрібно заслужити. Високі стандарти не будуть досягнуті без формальних гарантій, таких як існування Ради правосуддя, об'єктивно визначені судові бюджети, належні адміністративні приміщення та належні людські ресурси.^v
8. Якщо політики, громадяни та судді визнають необхідність реальної незалежності судової влади, то відсутність прозорості та недостатнє фінансування будуть неприйнятними. Саме тому освіта є ключовим фактором у забезпеченні прогресу судових систем на шляху до належної незалежності та підзвітності.^{vi}

Тема 2: Ради правосуддя

9. Рада правосуддя має бути самоврядною і діяти автономно, щоб гарантувати незалежність судової влади, підтримання верховенства права, сприяння громадянським свободам і свободам особистості, основним правам людини, а також ефективному і прозорому здійсненню правосуддя.^{vii}
10. Повністю або частково під контролем Ради правосуддя або еквівалентних незалежних та автономних органів повинні перебувати наступні функції: -^{viii}
  - (1) Призначення та просування суддів по службі;
  - (2) Навчання суддів;

- (3) Суддівська дисципліна та суддівська етика;ix
  - (4) Скарги на судову владу;
  - (5) Управління діяльністю судової влади;
  - (6) Адміністративне управління судами;
  - (7) Фінансування судової влади;
  - (8) Розробка законопроектів, що стосуються судів і судоустрою.
11. Рада правосуддя контролює власні фінанси та діяльність незалежно від законодавчої та виконавчої гілок влади.^x
  12. Щонайменше 50% членів Ради правосуддя повинні бути суддями, обраними своїми колегами,^{xi} до того ж міністр юстиції, і політики^{xii} не повинні бути членами.^{xiii}
  13. Щодо складу Рад у частині членів, які не є суддями:
    - до складу Рад і аналогічних органів повинні входити члени, які не є суддями, відображаючи таким чином різноманітність суспільства;
    - члени, які не є суддями, повинні мати такий самий статус і право голосу, як і члени, які є суддями. Громадянське суспільство повинно бути залучено до будь-якого або всіх етапів відбору, обрання або призначення членів, які не є суддями, включаючи можливість пропонувати відповідні кандидатури на розгляд;
    - Якщо призначення членів, що не є суддями, здійснюється парламентськими органами, бажано, щоб їхній відбір відбувався за умови досягнення певної кваліфікованої більшості, аби уникнути політичного впливу.

Тема 3: Суддівська етика^{xiv}

14. Судді повинні виконувати свої обов'язки добросовісно, в інтересах правосуддя та суспільства.
15. Судді мають однакові обов'язки щодо добросовісності як у громадському, так і в особистому житті.
16. Суддя повинен відмовлятися від прийняття будь-яких подарунків або переваг для себе або близьких йому осіб при виконанні своїх суддівських функцій.
17. Судді повинні вирішувати справи без впливу будь-яких третіх осіб.

18. Судді повинні бути неупередженими. Неупередженість означає, що судді повинні діяти і справляти таке враження, що вони діють у всіх питаннях без упереджень або упереджених думок.
19. Судді повинні ставитися до всіх осіб однаково. Це вимагає від суддів визнання унікальності кожної особи та забезпечення кожному правосуддя, на яке він має право, на всіх стадіях судового процесу.
20. Судді повинні вирішувати справи старанно і в розумні строки з урахуванням їхньої суті.
21. Судді або Рада правосуддя повинні розробити кодекс поведінки та етики. У ньому мають бути визначені види порушень принципів суддівської поведінки та етики, які є неприйнятними, включаючи поведінку, що може заплямувати репутацію судової влади.

Тема 4: Відбір, призначення, оцінювання та просування суддів по службі^{xv}

22. Судді завжди повинні відбиратися для призначення на посаду виключно на основі їхніх заслуг та здібностей. Критерії заслуг і здібностей включають інтелектуальні та особисті навички, трудову етику, а також навички письмової та усної комунікації.
23. Критерії відбору та визначені компетенції, за якими оцінюються кандидати на посаду судді на всіх етапах процесу призначення, повинні бути публічними та доступними.
24. Процеси призначення на посаду судді та просування по службі повинні:-
  - (1) здійснюватися органом, який є незалежним як від законодавчої, так і від виконавчої гілок влади, і включає представників існуючої судової системи та осіб, які не є суддями.^{xvi}
  - (2) бути відкритими для громадського контролю та повністю і належним чином задокументованими;
  - (3) здійснюватися відповідно до опублікованих критеріїв;
  - (4) сприяти різноманітності кола осіб, доступних для відбору, уникаючи при цьому всіх видів дискримінації;
  - (5) передбачати лише консультації, які є відкритими, чесними та прозорими, а думки мають бути (а) пов'язані з відповідними компетенціями, (б) зафіксовані у письмовій формі, (в) доступні для перевірки та (г) ґрунтуватися на фактах.
  - (6) передбачати інформування кандидата, який не пройшов відбір, про причини його/її невдачі; та
  - (7) передбачати незалежний процес оскарження та подання скарг.

25. Будь-яка роль уряду або глави держави у призначенні суддів має бути чітко визначена. Процес прийняття ними рішень має бути чітко задокументований.
26. Органи, відповідальні за призначення та просування суддів по службі, повинні мати належне фінансування та процедури, що гарантують конфіденційність цього процесу.
27. Під час оцінювання діяльності судді має бути забезпечена незалежність судової влади.
28. Критерії оцінювання професійної діяльності суддів мають бути різноманітними та всеохоплюючими, включаючи кількісні та якісні показники.^{xvii}
29. Будь-який метод оцінювання суддів на основі якості судових рішень не повинен порушувати незалежність судової системи або незалежність прийняття рішень окремими суддями.^{xviii}
- 30.

Тема 5: Винагорода та незмінюваність суддів^{xix}

31. Винагорода суддів повинна:-
  - (1) завжди відповідати їхнім професійним обов'язкам та громадським обов'язкам; і
  - (2) бути конституційно гарантованою в законі з метою забезпечення незалежності та неупередженості суддів.
32. Усі дискусії та переговори, що стосуються суддівської винагороди, мають відбуватися за участю суддівського корпусу.
33. Суддя не може бути переведений на іншу посаду або роботу без його/її згоди. Допустимі винятки повинні визначатися законом або іншими встановленими методами.
34. Підстави для переведення мають бути чітко визначені, а рішення про обов'язкове переведення має прийматися за допомогою прозорих процедур, що проводяться незалежним органом, рішення якого можуть бути оскаржені або переглянуті.^{xx}

Тема 6: Підготовка суддів

35. Високоякісна підготовка має бути доступною протягом усієї професійної кар'єри судді.^{xxi} Належна підготовка сприяє прийняттю якісних та швидких судових рішень, що в свою чергу посилює передбачуваність та правову визначеність.^{xxii}

36. Орган, відповідальний за підготовку суддів, якщо це не сама Рада правосуддя, повинен бути автономним і мати власний бюджет. Він повинен перебувати під наглядом та/або бути пов'язаним керівними принципами, розробленими Радою правосуддя.^{xxiii}

Тема 7: Прокурори^{xxiv}

37. Автономність кримінальних розслідувань має бути гарантована, а їхні результати повинні контролюватися незалежним органом.^{xxv}
38. Необхідно створити надійні гарантії для забезпечення автономії та незалежності органів, відповідальних за проведення розслідувань, щоб кожне правопорушення було розслідувано, особливо ті, що скоєні особами, наділеними політичною або економічною владою.
^{xxvi}
39. Органи прокуратури можуть певною мірою визначатися державою як пріоритетні у кримінальній політиці держави. Саме тому може виявитися складно забезпечити загальні стандарти незалежності як суддів, так і прокурорів. Але у своїх рішеннях щодо того, чи переслідувати конкретну справу, прокурори повинні діяти так само незалежно, як і судді, і їхня незалежність має бути гарантована правовими положеннями на конституційному рівні або законами.

Тема 8: Управління ефективністю^{xxvii} та Оцінка якості^{xxviii}

40. Якість здійснення правосуддя має першорядне значення і повинна розглядатися у зв'язку з усіма видами діяльності, які здійснюють судді.
41. Основними принципами управління якістю є наступні:-
- (1) Вимоги та очікування відвідувачів суду та інших зацікавлених сторін мають бути чітко зрозумілими.
  - (2) Необхідно сформулювати цілі у сфері якості, які дозволять задовольнити ці вимоги та очікування.
  - (3) Політика управління якістю має бути спрямована на постійне вдосконалення.
  - (4) Рішення щодо управління якістю мають ґрунтуватися на фактах.
  - (5) Судове керівництво має демонструвати прихильність до якості.

42. Рада правосуддя або еквівалентний керівний орган має брати участь у процесі оцінювання якості правосуддя шляхом:
- (1) визначення системи якості, яка встановлює показники, включаючи критерії для аналізу та оцінки якості правосуддя;
  - (2) визначення методів, за допомогою яких можна оцінювати, підтримувати та покращувати якість процесу прийняття судових рішень
  - (3) виявлення та впровадження передового досвіду, який підвищує довіру громадян до судової системи; та
  - (4) забезпечення того, щоб ці системи не втручалися в незалежність суддів, індивідуально чи колективно, або судової системи.

Тема 9: Управління справами, своєчасність^{xxix} та витребування додаткової документації^{xxx}

43. Інтереси правосуддя вимагають швидкості, а швидкість досягається лише завдяки управлінню справами. Відповідно, ефективне управління справами дозволяє суддям гарантувати, що справи вирішуються справедливо, за пропорційних витрат і вчасно.
44. У кожній судовій системі має бути створена структура, яка визначатиме методологію управління справами, включаючи відповідні стандарти щодо (середньої) тривалості розгляду справ для конкретних категорій справ/юрисдикцій. Ці структури повинні керуватися суддями та передбачати можливість обговорення із зацікавленими сторонами, такими як адвокати.^{xxxi}
45. Правильно кажуть, що «Затримане правосуддя є відмовою у правосудді». Однак своєчасність повинна бути збалансована з іншими аспектами роботи суду. Якість прийняття рішень повинна мати найвищий пріоритет.
46. Впровадження нових технологій покращує управління справами, доступ до правосуддя та якість правосуддя. Судді, Ради правосуддя та всі інші зацікавлені сторони повинні брати активну участь у цих процесах.
47. Для забезпечення своєчасності відправлення правосуддя необхідна співпраця між виконавчою та законодавчою гілками влади, Радами правосуддя, судовою адміністрацією, суддями та працівниками апарату суду, а також адвокатами та прокурорами.
48. Зміни в судовій практиці, запропоновані Радами правосуддя та/або судовими адміністраціями, повинні завжди оцінюватися суддями, щоб забезпечити незалежність судової влади.

- 49.** Ради правосуддя повинні забезпечувати своєчасність шляхом аналізу проблем своєї судової системи, визначення засобів правового захисту, розгляду впливу запропонованих засобів правового захисту та встановлення методів вимірювання результатів, перш ніж впроваджувати заходи з виправлення становища
- 50.** Корисні інструменти для покращення управління справами та своєчасності розгляду справ включають наступне:
1. Зазвичай статистичні дані повинні публікуватися щорічно по кожному суду, при цьому адміністрація суду повинна мати можливість отримувати дані частіше. Методи збору даних мають бути затверджені судовою владою та Радою правосуддя.
  2. Опитування користувачів повинні проводитися регулярно з метою отримання зворотного зв'язку щодо роботи суду. Цільові показники щодо часу розгляду справ можуть бути опубліковані судовою адміністрацією у співпраці з суддівським корпусом, але слід уникати встановлення жорстких фіксованих термінів.
  3. Ініціативи, спрямовані на зменшення навантаження, можуть включати (а) альтернативне вирішення спорів та судове сприяння мирному врегулюванню, (б) методи зменшення кількості схожих справ, що розглядаються окремо, в тому числі пробні справи та багатосторонні позови, (в) розширення меж юрисдикції судів нижчих інстанцій та (г) обмеження та/або звуження прав на апеляційне оскарження.
  4. Впровадження систем управління потенціалом для збалансування навантаження та можливостей суддів, розширення судів та перерозподіл суддів.
  5. Ефективність судових процедур має бути підвищена шляхом (а) запровадження процедури розгляду дрібних позовів, (б) скорочення та встановлення часових меж для процесуальних дій, (в) обмеження часу слухань, (г) запровадження судових відео- та телефонних конференцій та електронного запису судових засідань, (д) спрощення письмового оформлення рішень.
  6. Процесуальні ініціативи можуть включати (а) електронне подання документів та доступ до них, (б) електронне спілкування з судом, (с) спеціалізацію судів та (д) делегування повноважень адміністративному персоналу.

51. Повинні існувати процедури медіації та інші альтернативні способи вирішення спорів шляхом консультацій з відповідними зацікавленими сторонами.
52. Альтернативне врегулювання спорів має бути добровільним процесом. Судді можуть заохочувати сторони до медіації, але не повинні наполягати на цьому.
53. Медіація повинна проводитися належним чином підготовленими та акредитованими медіаторами, але використання суддями методів медіації в рамках судових процедур є прийнятним, якщо це робить судові процедури менш формальними.^{xxxii}

Тема 10: Ефективність роботи суддів, дисципліна та управління^{xxxiii}

54. Розподіл обов'язків у судовій системі повинен, наскільки це можливо, дозволяти суддям зосередитися на виконанні свого основного завдання – здійснення правосуддя.
55. Судді повинні бути забезпечені всією необхідною підтримкою, включаючи належним чином кваліфікований персонал.
56. Судді або Рада правосуддя повинні розробити кодекс поведінки та етики. У ньому мають бути визначені види порушень принципів суддівської поведінки та етики, які є неприйнятними, включаючи поведінку, що може заплямувати репутацію судової влади.^{xxxiv}
57. Має існувати окремий орган, відповідальний за отримання скарг та їх розгляд, незалежний від Міністерства юстиції та підзвітний лише судовій владі. Орган, що приймає рішення, повинен регулюватися законом і включати більшість суддів, а також суддю-експерта в даній юрисдикції, який є старшим за посадою від судді, щодо якого проводиться розслідування.^{xxxv}
58. Органом, відповідальним за суддівську дисципліну, може бути відповідна національна Рада правосуддя або ж незалежна національна комісія чи комітет з питань суддівської дисципліни, незалежна від виконавчої та законодавчої влади.^{xxxvi}
59. Суддю слід відстороняти від посади лише у найсерйозніших і виняткових випадках, коли це необхідно для здійснення правосуддя. У разі відсторонення суддя повинен отримувати повну заробітну плату протягом розслідування.^{xxxvii}

Тема 11: Доступ до правосуддя^{xxxviii}

- 60.** Принцип полягає в тому, що кожен громадянин, незалежно від його походження, повинен мати доступ до правосуддя за доступною вартістю, у встановлені строки та у зручному місці, щоб можна було легко порушити будь-яку справу проти будь-якої особи, будь то державна чи приватна, фізична чи юридична.
- 61.** Судові рішення повинні бути чітко обґрунтованими та оприлюднюватися з урахуванням міркувань захисту даних, недоторканності приватного життя, особистої безпеки та конфіденційності.
- 62.** Слід брати до уваги інтереси всіх учасників судового розгляду, в тому числі потерпілих і свідків. З усіма ними слід поводитися уважно та справедливо.
- 63.** Заходи, спрямовані на усунення перешкод у доступі до правосуддя, повинні бути ретельно сплановані, проаналізовані та впроваджені у співпраці з суддями. Такі заходи повинні включати:
- (1) Зменшення фінансових перешкод, таких як судові збори та відсутність безоплатної правової допомоги та/або доступного страхування.
  - (2) Зменшення територіальних та технологічних перешкод, таких як надмірно великі судові округи, відсутність місцевих посад або виїзних судів: покращення транспортного сполучення та зв'язку, ширше використання відео- та телефонних конференцій, електронного документообігу та письмових доказів.
  - (3) Зменшення психологічних та соціальних перешкод, таких як використання офіційного одягу та залів судових засідань: покращення доступу до інформації та роз'яснень щодо результатів розгляду справ і поведження зі свідками, забезпечення мовних та інших можливостей для груп меншин.
  - (4) Зниження вимог до професійного представництва.
  - (5) Зменшення затримок та покращення дотримання термінів.
- 64.** Законодавство, включаючи законодавство ЄС, має бути доступним і зрозумілим.

Тема 12: Фінансування судової влади^{xxxixl}

65. Підтримка верховенства права (“Etat de droit”) вимагає довгострокової фінансової стабільності у фінансуванні судової влади. Суди не повинні фінансуватися на щорічній основі, а повинні мати гарантію у довгострокових фінансових бюджетах. Фінансування судів має бути захищене від коливань, спричинених політичною нестабільністю.
66. Формування бюджету має бути систематично і практично вільним від неналежного політичного втручання, аби суди фінансувалися на основі об'єктивних і прозорих критеріїв;
67. Суддівська рада або еквівалентний орган має бути активно залучений до всіх етапів бюджетного процесу, а суди мають бути забезпечені ресурсами на рівні, що гарантує ефективну та дієву роботу системи правосуддя;
68. Бюджетні пріоритети повинні визначатися у співпраці з відповідними судовими органами відповідно до прозорих критеріїв і не повинні самі по собі диктувати судові процедури, яких необхідно дотримуватися.
69. Судова влада повинна брати активну участь у бюджетному процесі та нести відповідальність за управління фінансами в межах виділених їй бюджетних коштів.
70. Розподіл судових ресурсів повинен
  - (1) бути узгодженими з органами судової влади;
  - (2) базуватися на прозорих, об'єктивних та економічно ефективних критеріях; і
  - (3) бути достатнім для того, щоб суди могли ефективно управляти своїм навантаженням.
71. Фінансові звіти, що стосуються фінансування судів, повинні складатися та проходити незалежний аудит.

Тема 13: Розподіл справ^{xlii}

72. Розподіл справ між окремими суддями має здійснюватися за допомогою механізму, який гарантує незалежність судової влади та виключає можливість будь-якої заздалегідь визначеної долі рішення.
73. Повинен існувати встановлений і загальнодоступний метод розподілу справ, який регулюється законом, регламентом, судовою або адміністративною практикою.

74. У всіх встановлених методах розподілу, включаючи адміністративний або електронний розподіл та розподіл старшим суддею, головуючим суддею або головою суду, першочерговими мають бути такі критерії: право на справедливий суд; незалежність судової влади; законність процедури; характер і складність справи; компетентність, досвід і спеціалізація судді; доступність та/або завантаженість судді; неупередженість судді; громадське сприйняття незалежності та неупередженості розподілу.
75. Сторони у справі мають право бути поінформованими про розподіл справи у час до початку слухання/розгляду справи, який є розумним з огляду на характер і складність справи, а також про час, до якого сторона має скористатися будь-яким правом оскаржити розподіл справи між конкретним суддею/суддями.

Тема 14: Прозорість, підзвітність та зв'язки зі ЗМІ^{xliii}

76. Ради правосуддя, суди та судді повинні підтримувати відкриту та прозору систему правосуддя.
77. Виконуючи цей обов'язок: -
- (1) Судова влада повинна активно сприяти розумінню своєї роботи.
  - (2) Громадськості та засобам масової інформації слід надавати достатньо інформації, щоб забезпечити правильне сприйняття громадськістю процесу здійснення правосуддя;
  - (3) Всі органи, включаючи Ради правосуддя, повинні (а) надавати періодичні звіти про виконання своїх функцій та (б) публікувати такі звіти з метою сприяння підвищенню ефективності та якості правосуддя, не ставлячи під загрозу незалежність суддів у прийнятті рішень.^{xliiii}
78. Для підвищення прозорості слід розглянути та впровадити наступні інструменти:^{xliiv}
- (1) Система судових спікерів, прес-суддів та радників з питань комунікацій. Ці особи повинні мати детальні знання про судову систему, а також володіти соціальними та медіа навичками, необхідними для надання громадськості зрозумілої інформації про судову систему та судові рішення.
  - (2) Аудіо- та відеофіксація судових засідань під контролем судді із забезпеченням гарантій для непрофесіоналів, які беруть участь у судових процесах.
  - (3) Чіткі інструкції щодо використання смартфонів та інших засобів зв'язку в суді.

- (4) Стратегія використання соціальних мереж для поширення інформації про судову систему та судові рішення.
- (5) Наявність у вільному доступі веб-сайтів, що стосуються судової влади, системи правосуддя та розглянутих справ, під контролем Ради правосуддя.
- (6) Інструкції для преси, що роз'яснюють цілі та інтереси як судової влади, так і засобів масової інформації, а також визначають, як суди взаємодіють зі ЗМІ та чого ЗМІ можуть очікувати від працівників суду.

79. Судова влада може здобути довіру суспільства, якому вона служить, лише за умови підзвітності. Підзвітність судової влади - це функція суспільного розуміння. Чим більше громадяни цікавляться функціонуванням своєї системи правосуддя, тим більша ймовірність того, що вона буде дійсно підзвітною.^{xlv}

Тема 15: Довіра громадськості^{xlvi}

- 80.** Дуже важливо забезпечити повагу до закону та довіру громадськості до судової влади.
- 81.** Ради правосуддя повинні здійснювати моніторинг довіри громадськості до судової влади та сприяти заходам, спрямованим на її підвищення.
- 82.** Необхідно розробити та вдосконалити схему дослідження довіри громадськості у 5 сферах: (а) система правосуддя та її основні цінності, (б) суди, (в) судді та працівники апарату суду, (г) рішення, вироки та постанови, (д) суди ЄС, європейські закони та правила. Дослідження слід проводити через регулярні проміжки часу, а його результати повинні бути у вільному доступі для ЗМІ та громадськості.

Тема 16: Взаємна довіра^{xlvii}

- 83.** Взаємна довіра між судовими органами ЄС необхідна для сприяння взаємному визнанню і повазі судових рішень в інших державах-членах і для поліпшення функціонування судових систем по всьому ЄС.
- 84.** Судді та прокурори повинні виходити із загального припущення, що, навіть якщо інша правова система ЄС може бути не схожою, вона має ті ж самі фундаментальні гарантії.
- 85.** З метою зміцнення взаємної довіри слід вжити наступних заходів:-

- (1) Оцінка та дотримання системи мінімальних стандартів і мінімальних процесуальних гарантій;
- (2) Сприяння навчанню суддів;
- (3) Зміцнення існуючих судових мереж і створення нових зв'язків між судовими органами, Радами правосуддя, судами та судовими перекладачами; і
- (4) Створення бази даних судових рішень в інших державах-членах щодо тлумачення та застосування відповідного європейського та національного законодавства.^{xlviii}

3. Додаток: Стислий виклад звітів ЄМРП

Назва та посилання	Короткий зміст звіту
2005	
Місія та Бачення I	У звіті місія визначається як «сенс нашого існування», включаючи постійні наміри, цілі та головні цінності. Бачення було визначено як «уявлення про те, чого організація хоче досягти в довгостроковій перспективі», з метою мотивувати організацію до досягнення конкретних результатів. Завдання полягає в інформуванні членів про корисність цих засобів і наданні їм підтримки у використанні або вдосконаленні їх застосування. Він містить інформацію про Ради правосуддя тощо.
Управління Справами	У промові (на сторінках 73-75 доповіді Генеральній Асамблеї) підкреслено, що суть управління справами полягає у забезпеченні ефективних засобів, за допомогою яких судова влада може гарантувати, що справи вирішуються справедливо, з найменшими витратами і в найкоротші строки. У виступі було підкреслено, що це питання є справою судової системи, оскільки контроль суддів за діяльністю судів є фундаментальним для незалежності судової влади.
2006	
Правосуддя та Медіа	У доповіді обговорювалися різні теми та висновки, зроблені протягом попередніх років. Основними дискусійними питаннями були вплив ЗМІ на довіру громадськості до судової влади, необхідність обмеженої ролі національних організацій, взаємозв'язок між ЗМІ та правосуддям, а також повсякденна практика в різних країнах. Було наголошено на потребі в передовому досвіді.

<p>Місія та Бачення II</p>	<p>Стратегічне управління включає в себе визначення місії, бачення, цінностей та стратегічного плану. Це підвищило ефективність роботи організації. Воно реалізувало роль і місце судової влади, самокритику та довіру. Довіра, стратегія, ефективність і прозорість взаємопов'язані.</p> <p>Програма дій складалася з трьох основних процесів: (А) формулювання, (Б) впровадження та (В) оцінювання стратегії. Перший цикл був експериментом; кожен наступний цикл був удосконаленням. Формулювання стратегії включає стратегічний аналіз, стратегічний напрям і стратегічне планування</p>
--	--

<p>2007</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p>Місія та Бачення III</p>	<p>Документ під назвою «Місія та Бачення Робочої групи ЄМРП III - Якщо ви не можете визнати невдачу, ви не можете її виправити: Звіт про управління та оцінку діяльності Ради чи судової системи» знаходиться за посиланням:-</p> <p>http://www.encj.eu/images/stories/pdf/workinggroups/missionvision20062007en.pdf</p> <p>У ньому описані системи стратегічного управління та вимірювання ефективності. Багаторічний стратегічний порядок денний втілюється в послідовних річних планах. Результати публікуються щорічно. Для реалізації використовується система планування та підзвітності.</p> <p>Звіт містив розділ під назвою «Оцінка політики та вимірювання ефективності з використанням ключових індикаторів», які наразі включають якість, виробництво та фінанси, людей та організацію, а також розвиток.</p>

Фінансування судів та підзвітність	Звіт має форму зведених відповідей держав-членів на детальну анкету ЄМРП, присвячену двом темам - фінансуванню та підзвітності судів.
Взаємна довіра I	У звіті рекомендовано поетапний і практичний підхід до розбудови взаємної довіри. Звіт містить корисну таблицю відповідних офіційних веб-сайтів держав-членів.
Управління ефективністю	Документ являє собою повністю аргументоване узагальнення всіх відповідей на анкету, підготовлену робочою групою ЄМРП і озаглавлену як «Управління ефективністю».
2008	Короткий зміст звіту

Взаємна довіра II	У звіті рекомендовано практичні кроки для ЄМРП, спрямовані на зміцнення взаємної довіри, включаючи участь у Форумі з питань правосуддя Європейської Комісії, співпрацю з іншими інституціями ЄС та ЄМСН (Європейська мережа суддівського навчання), а також розвиток контактних даних, опублікованих у попередньому звіті.
Будапештська Резолюція	Резолюція під назвою «Самоврядування для судової влади: Баланс незалежності та підзвітності» встановлює загальні принципи, які, на думку ЄМРП, повинні застосовуватися до управління та роботи всіх Рад правосуддя.
Управління якістю правосуддя	У звіті визначено концепцію якості та обговорено роль рад та подібних органів. Найкращі практики були описані в таких категоріях: місія, бачення і стратегія, загальна система якості, лідерство та управління, процедура розгляду скарг, експертна оцінка, час обробки та робочі процедури, навчання, оцінка якості та якість судових рішень, оцінка персоналу, оцінка клієнтів, управлінська інформація, аудит і звітність, а також зовнішня комунікація.
Реєстр	У реєстрі перераховані якісні заходи в країнах-членах ЄМРП, що сприяє вивченню досвіду інших країн.

Кримінальне правосуддя в ЄС	<p>У доповіді тероризм розглядався в контексті системи кримінального правосуддя та потреби в неупередженості кримінальних розслідувань.</p>
<p>2009</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
Взаємна довіра III	<p>Вивчені документи описують і рекомендують подальші дослідження можливої моделі судового координатора в праві ЄС.</p>
Є-Правосуддя	<p>Автори звіту зосередили свою діяльність на спрямуванні потреб європейських судових органів до ініціатив електронного правосуддя в ЄС. З цією метою вони слідували різним європейським заходам та інструментам, перерахованим у звіті.</p>
Прозорість та доступ до правосуддя I	<p>Звіт стосується доступу до правосуддя у вузькому сенсі, доступу до інформації в судових установах та під час судових проваджень. Управління якістю та прозорість розглядалися як інструменти покращення доступу до правосуддя. Звіт зосередився на аспектах прозорості діяльності з управління якістю, що відповідають аспектам, описаним у Звіті про управління якістю 2008 року.</p>

<p>Реєстр</p>	<p>У реєстрі перераховані заходи з управління якістю в країнах- членах ЄМРП, включаючи інформацію про прозорість. Це стало доповненням до реєстру управління якістю 2008 року.</p>
<p>Бухарестська Резолюція</p>	<p>У Бухарестській резолюції про прозорість та доступ до правосуддя зазначено, що Ради правосуддя або аналогічні незалежні органи, з метою підтримки верховенства права, повинні робити все можливе для забезпечення функціонування відкритої та прозорої системи правосуддя.</p>
<p>2010</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p>Взаємна довіра</p>	<p>Звіт містить детальні рекомендації щодо оцінювання та навчання з метою зміцнення взаємної довіри та розвитку європейської судової культури. Звіт також містить рекомендації щодо судових координаторів, мереж експертів з права ЄС та пропозиції щодо майбутніх дій з боку ЄМРП з метою зміцнення взаємної довіри.</p>
<p>Громадська довіра</p>	<p>У звіті досліджуються різні методи, включаючи опитування громадської думки, для моніторингу та оцінки довіри громадськості до різних систем правосуддя, що діють в ЄС.</p>
<p>Доступ до правосуддя II</p> <p>Реєстр</p>	<p>У звіті описані конкретні перешкоди для доступу до правосуддя та ініціативи, спрямовані на їх усунення. У ньому описано методологію та аналіз, які мають бути основою будь-якої ініціативи. Звіт містить порівняльний опис з акцентом на фінансові, географічні, психологічні та соціальні перешкоди. Нарешті, в ньому описані дві національні програми, обидві з яких містять нові підходи і точки зору.</p> <p>Реєстр описує поточну ситуацію в країнах-членах ЄМРП щодо перешкод у доступі до правосуддя у 9 категоріях: фінансові, географічні, фізичні, технологічні, психологічні,</p>

	<p>ті, що пов'язані з особистою присутністю, соціальні, часові, щодо правозастосування та поведіння з жертвами злочинів.</p>
<p>Суддівська Етика</p>	<p>У документі зазначається, що очікування суспільства від суддів змусили [ЄМРП] замислитися над питанням суддівської етики. Йдеться про досягнення балансу між незалежністю правосуддя, прозорістю інституцій, свободою преси та правом громадськості на інформацію. Важливо також зберегти незалежність суддів, вільну від будь-якого тиску чи маніпуляцій. Це необхідно для того, щоб суддя міг зберігати неупередженість та ефективність, яких очікує громадськість. Суддівська етика розглядається в позитивному ключі, щоб обов'язки судді охоплювали загальні основоположні цінності суддівської роботи та особисті якості судді у відповідь на очікування громадськості. Незалежність, добросовісність, неупередженість, стриманість і розсудливість, старанність, повага і вміння слухати, рівність у ставленні, компетентність і прозорість є загальними цінностями, визначеними як такі, що мають важливе значення для суддівської ролі (частина I). Суддя також повинен демонструвати такі особисті якості, як мудрість, лояльність, почуття людяності, мужність, серйозність і розсудливість, здатність наполегливо працювати, вміння слухати та ефективно спілкуватися. Суддя повинен усвідомлювати, що його професійна поведінка, приватне життя та поведінка в суспільстві впливають на імідж правосуддя та суспільну довіру (частина II).</p>

<p>Лондонська Декларація</p>	<p>Декларація передбачає, що члени та спостерігачі ЄМРП повинні активно просувати зміст вищезгаданої доповіді про суддівську етику на національному та європейському рівнях.</p>
--	--

2011	Короткий зміст звіту
Своєчасність	<p>Звіт містить аналіз різних рішень, що використовуються для вирішення проблеми тривалого розгляду справ, а також перелік рекомендованих заходів. По-перше, він містить деякі загальні погляди на аспекти якості та незалежності судової влади. У звіті описані причини затримок та зацікавлені сторони в цій проблемі. У ньому підкреслюється важливість співпраці між зацікавленими сторонами. У розділі, присвяченому управлінню якістю, йдеться про вимірювання, аналіз та реагування. Більша частина звіту присвячена різним способам усунення затримок, з акцентом на вимогах до часу, зменшенні навантаження на суди, збільшенні пропускнуї спроможності, спрощенні та прискоренні судових процедур, а також удосконаленні процесу розгляду справ, зокрема, управління справами.</p> <p>Опитувальник щодо своєчасності передбачав як статистичні дані про час розгляду справ, так і іншу інформацію (відповіді)</p>
Громадська довіра II	<p>Звіт на тему «Вимірювання національної та транснаціональної громадської довіри: Звіт 2010-2011» містить низку практичних пропозицій щодо того, як можна дослідити та оцінити довіру громадськості до судових систем, включаючи загальну анкету, співпрацю з Euro-Justis та можливість і доцільність оцінки національної та транснаціональної довіри підприємств до судів у всьому Європейському Союзі.</p>
Ради Правосуддя	<p>Звіт містив низку рекомендацій щодо складу, головування та повноважень рад правосуддя . У ньому також розглядалися питання участі міністра юстиції в роботі Ради та взаємовідносини між Радою та іншими органами державної влади.</p>
Вільнюська Декларація	<p>У «Вільнюській декларації про виклики та можливості для судової влади в сучасному економічному кліматі» йдеться про те, як судова влада може реагувати на економічну кризу, що має значний вплив на більшість європейських країн.</p>

<p>Стандарти I</p> <p>Звіт про опитування</p>	<p>У звіті на тему «Розробка мінімальних суддівських стандартів: Звіт за 2010-2011 роки» містить пропозиції щодо мінімальних стандартів у сфері добору, відбору та призначення суддів, підготовки суддів та суддівської етики.</p> <p>Пропозиції були зроблені на основі переконання, що взаємна довіра до судової системи різних європейських країн може бути підірвана через відсутність розуміння мінімальних стандартів, що застосовуються кожною країною в цих сферах, і що прийняття мінімальних стандартів у цих галузях підтримає розвиток незалежних Рад правосуддя і сприятиме досягненню загальноєвропейської судової культури.</p> <p>Звіт за результатами анкетування містить огляд національних систем добору, відбору та призначення суддів; підготовки суддів та суддівської етики.</p>
<p>2012</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p>Стандарти II</p>	<p>Звіт зосереджується на показниках стандартів щодо набору, відбору, призначення, оцінки та просування по службі працівників судової системи.</p>

<p>Дублінська Декларація</p>	<p>«Дублінська декларація про стандарти добору та призначення членів суддівського корпусу» схвалила стандарти та показники, викладені у звітах ЄМРП за 2010/2011 та 2011/2012 роки щодо мінімальних суддівських стандартів, які стосуються добору, відбору, призначення та (у відповідних випадках) просування по службі членів суддівського корпусу, а також щодо компетентного органу, який має право приймати рішення з цих питань. Декларація також рекомендує членам та спостерігачам ЄМРП прагнути до дотримання стандартів та відповідних показників у рамках своєї організації та активно просувати стандарти та відповідні показники в судовій системі та серед інших відповідних органів влади, включаючи виконавчу та законодавчу владу.</p>
--	---

<p>Правосуддя та Медіа II</p>	<p>У доповіді «Правосуддя, суспільство та ЗМІ: Звіт 2011-2012» обговорювалися питання прес-суддів та радників з питань комунікації, записів у залах судових засідань, публікацій, керівних принципів для преси та проактивності судової влади. Кожна тема була зосереджена на останніх подіях та рекомендаціях. Основними рекомендаціями були: призначення прес-секретарів судів, дозвіл на здійснення записів, визначення комунікаційних стратегій, спеціальні веб-сайти для кожного суду, врегулювання комунікації зі ЗМІ та проактивний підхід судової влади до залучення громадськості, в тому числі використання соціальних засобів масової інформації.</p>
<p>Судова Реформа I</p>	<p>Метою судової реформи має бути підвищення якості правосуддя та ефективності судової влади, захист незалежності судової влади, а також підвищення її відповідальності та підзвітності.</p> <p>Доступ до правосуддя, включаючи транскордонне судочинство, має бути полегшений. Звіт зосереджується на 5 основних напрямках реформи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація роботи судів та прокуратури; 2. Обсяг судових справ; 3. Судочинство, управління справами та нові технології; 4. Фінансування судової системи; 5. Управління судами та розподіл справ. <p>У звіті оцінюються поточні події та розглядається процес реформування, що вимагає дотримання ретельного балансу між доступом до правосуддя, ефективністю та результативністю. Фундаментальні права повинні бути гарантовані, незважаючи на несприятливі економічні умови.</p>
<p>2013</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p>Судова Реформа II</p>	<p>Звіт за 2012/2013 рік (частина 2) зосереджений на 5 напрямках:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. покращення доступу до правосуддя; 2. підтримання та покращення високої якості

	<p>здійснення правосуддя;</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. забезпечення послідовності та своєчасності судових рішень; 4. надання ефективних послуг населенню; 5. захист суддівської незалежності
<p><u>Стандарти III</u></p> <p>Оцінювання та незмінюваність суддів</p>	<p>У звіті «Мінімальні стандарти судочинства III: оцінювання та незмінюваність суддів» розглядаються цілі, критерії, що застосовуються, компетентний орган та процес оцінювання професійної діяльності суддів. Крім того, у звіті розглядався принцип незмінюваності суддів.</p>

<p><u>Збір відповідей</u></p>	<p>Розроблено опитувальник, в якому викладено існуючі національні системи оцінювання суддів та механізми забезпечення незмінюваності суддів.</p>
-------------------------------	--

[Софійська Декларація](#)

Софійська декларація про незалежність та підзвітність судової влади включає наступне:-

Незалежна та підзвітна судова влада має важливе значення для забезпечення ефективної та дієвої системи правосуддя на благо громадян і є важливою ознакою верховенства права в демократичних суспільствах.

Судова влада повинна бути підзвітною, відповідати етичним принципам і підлягати неупередженій дисциплінарній системі.

Не можна допустити, щоб скорочення державних видатків негативно впливало на незалежність судової влади.

Фінансова стабільність, безпека перебування на посаді та адміністративна незалежність є необхідними гарантіями для незалежної та неупередженої судової влади.

Захист незалежності суддів може бути належним чином забезпечений через ефективно функціонуючу раду правосуддя або аналогічний незалежний орган, який розглядає та ухвалює або надає рекомендації уряду з усіх питань, що стосуються винагороди та умов праці суддів.

Розумна конвенція про те, що судді повинні зберігати мовчання з питань політичних суперечок, не повинна застосовуватися, коли існує загроза доброчесності та незалежності судової влади.

Наразі існує колективний обов'язок європейської судової системи чітко і переконливо заявляти про свою незгоду з пропозиціями урядів, які мають тенденцію підривати незалежність окремих суддів або Рад правосуддя.

ЄМРП закликає до створення незалежного європейського механізму верховенства права, що поважає різноманітність систем правосуддя, який, серед іншого, сприятиме захисту незалежності судової влади та забезпеченню просування

	ефективної системи правосуддя і розвитку на благо всіх громадян.
--	--

2014	Короткий зміст звіту
<u>Незалежність та підзвітність</u>	<p>Висновки звіту можна підсумувати наступним чином:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Найкращою гарантією незалежності суддів є забезпечення високої якості правосуддя для всіх у формі своєчасних, неупереджених та обґрунтованих рішень. 2. Судова влада, яка заявляє про свою незалежність, але відмовляється бути підзвітною суспільству, не здобуде його довіри. Незалежність потрібно заслужити. 3. Судова влада досягає легітимності та поваги своїх громадян, здійснюючи високоякісне та прозоре

	<p>правосуддя. Якщо цього вдасться досягти, нападки на незалежність судової влади отримуватимуть дедалі меншу підтримку з боку громадян та засобів масової інформації. Але високих стандартів неможливо досягти без об'єктивно визначених бюджетів судів, належних адміністративних приміщень та адекватних людських ресурсів.</p> <p>4. Однак високої якості правосуддя недостатньо для того, щоб гарантувати незалежність судової влади. Все ще існує потреба у формальних гарантіях, таких як існування Ради правосуддя, відповідальної за підвищення якості роботи суддів та інформування громадськості про систему правосуддя.</p> <p>5. У межах ЄС існують проблемні судові системи. Повністю відповідна конституційна структура, в тому числі незалежна на перший погляд Рада правосуддя, не гарантує, що судова система буде сприйматися як дійсно незалежна.</p> <p>6. Підзвітність судової влади є функцією суспільного розуміння. Чим більше громадяни цікавляться функціонуванням своєї системи правосуддя, тим більша ймовірність того, що вона буде дійсно підзвітною.</p> <p>7. Якщо політики, громадяни та судді визнають необхідність реальної незалежності судової влади, то відсутність прозорості та недостатнє фінансування будуть неприпустимими. Саме тому освіта є ключовим фактором у забезпеченні прогресу судової системи на шляху до належної незалежності та підзвітності.</p>
--	---

<p><u>Стандарти V</u></p> <p>Розподіл справ</p>	<p>У Звіті щодо мінімальних стандартів судочинства V: Розподіл справ дійшов висновку, що:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Всі справи повинні розподілятися на основі, сумісній зі статтею 6 ЄКПЛ. 2. Повинен існувати встановлений і загальнодоступний метод розподілу справ, який регулюється законом, положенням або судовою чи адміністративною практикою. 3. Метод розподілу справ повинен забезпечувати справедливе та ефективне у часі відправлення правосуддя, а також зміцнення суспільної довіри. 4. При розподілі справ у всіх встановлених методах розподілу, включаючи адміністративний або електронний розподіл, а також розподіл старшим суддею, головуючим суддею або головою суду, слід застосовувати такі принципи та критерії: право на справедливий суд; незалежність судової влади; законність процедури; характер і складність справи; компетентність, досвід і спеціалізація судді; доступність та/або завантаженість судді; неупередженість судді; сприйняття громадськістю незалежності та неупередженості процесу розподілу справ. 5. Розподіл справ має бути обов'язком голови, старшого судді суду або колегії суду, але практичні заходи щодо розподілу справ можуть бути делеговані або іншому судді, або державному службовцю, уповноваженому здійснювати розподіл справ. 6. Мотивація/обґрунтування будь-якого відступу від встановленого методу розподілу справ повинна бути зафіксована. 7. Метод розподілу справ повинен відповідати принципам і критеріям, викладеним у цьому Регламенті, незалежно від того,
---	--

	<p>чи суддя розглядає справу одноособово, чи у складі колегії.</p> <p>8. Сторони у справі мають право бути поінформованими про розподіл справи у розумний строк до початку слухання/розгляду справи, враховуючи характер і складність справи, а також час, протягом якого сторона може скористатися правом оскаржити призначення справи конкретному судді або суддям.</p>
<p>Посібник ЄМРП</p>	<p>З нагоди 10-ї річниці створення ЄМРП було опубліковано путівник по Мережі.</p> <p>Посібник містить інформацію про функціонування ЄМРП, різні моделі Рад правосуддя в Європі, численні декларації ЄМРП, а також детальну інформацію про склад та функціонування Рад правосуддя, що входять до складу ЄМРП. Посібник буде оновлюватися на регулярній основі.</p>

<p>Римська Декларація</p>	<p>За перші 10 років своєї діяльності ЄМРП досягла головної мети - покращення співпраці та взаємної довіри між Радами правосуддя та судовими органами країн-членів ЄС та країн-кандидатів на членство в ЄС.</p> <p>ЄМРП і надалі залишатиметься унікальним представником інституцій, які організують системи правосуддя в ЄС, і сприятиме їхнім відносинам з Європейською Комісією та іншими європейськими інституціями.</p>
<p>2015</p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p>Незалежність та підзвітність - продовження</p>	<p>Звіт містить версію 0 індикаторів ефективності незалежності та підзвітності судових систем країн-членів та спостерігачів ЄМРП, а також результати першого загальноєвропейського опитування суб'єктивних поглядів майже 6 000 суддів з 22 країн на власну незалежність та підзвітність. Опитування показало, що в середньому судді оцінили власну незалежність за шкалою від 1 до 10 на 8,8, а незалежність суддів у своїй країні загалом - на 7,9.</p> <p>Однак деякі результати опитування викликають занепокоєння. Велика кількість суддів не відчували, що їхня незалежність поважається урядом та засобами масової інформації. Багато суддів також вважали, що призначення та просування по службі в їхніх країнах не відбуваються лише на основі здібностей та досвіду. У половині опитаних країн понад 30% суддів або вважали, що хабарництво в судах мало місце протягом останніх 2 років, або не були впевнені, чи мало воно місце.</p> <p>Звіт ЄМРП також включає результати застосування індикаторів незалежності та підзвітності судової влади до всіх її членів та спостерігачів. Ця робота показала, що існує багато можливостей для покращення як суб'єктивної, так і об'єктивної незалежності. Що стосується об'єктивної незалежності, то особливо низькі бали були отримані за фінансування та</p>

	<p>управління судовою системою, що свідчить про те, що багато судів все ще перебувають у фінансовій та управлінській залежності від дискреційних рішень уряду. Багато судових органів все ще потребують збору даних про сприйняття роботи судів користувачами їхніх послуг.</p>
<p>Мінімальні стандарти V</p> <p>Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів</p>	<p>Звіт про мінімальні стандарти судочинства V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів</p> <p>Основні висновки звіту полягають у наступному:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Керівні принципи та/або кодекс поведінки/етики повинні бути розроблені суддями або Радою . 2. Повинен існувати перелік або опис видів суддівської поведінки/етики, порушення яких є неприйнятним у будь-якій конкретній країні. 3. Поведінка, яка може заплямувати репутацію судової влади, повинна тягнути за собою дисциплінарну відповідальність. 4. Повинен існувати окремий орган, відповідальний за отримання скарг та їх розгляд, незалежний від Міністерства юстиції та підзвітний лише судовій владі.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Орган, що приймає рішення, має бути врегульований законом і включати більшість суддів, а також суддю, який є експертом у даній юрисдикції і є старшим за посадою від судді, щодо якого проводиться розслідування. Органом, відповідальним за суддівську дисципліну, може бути відповідна національна Рада правосуддя або незалежна національна рада чи комітет з питань суддівської дисципліни, незалежна від виконавчої та законодавчої влади. 6. Небажано публікувати ім'я судді до того, як до нього буде застосовано будь-яку санкцію. 7. Суддю слід відстороняти від посади лише у найсерйозніших і виняткових випадках, а також у випадках, коли це необхідно для здійснення правосуддя. У разі відсторонення суддя повинен отримувати повну заробітну плату під час розслідування.
--	--

<p>Гаазька декларація</p>	<p>У декларації йшлося про наступне:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Незалежні та підзвітні судові органи є важливим компонентом високоякісних, ефективних та дієвих систем правосуддя, а також передумовою добре функціонуючого простору правосуддя ЄС; 2. ЄМРП сприятиме використанню діалогових груп та інших засобів, які дозволять її членам та спостерігачам підвищити якість, ефективність та результативність правосуддя у своїх країнах на благо всіх людей; 3. ЄМРП продовжуватиме розробляти та вдосконалювати свої стандарти, керівні принципи та заяви про найкращу практику, а також шукатиме шляхи забезпечення більш
---	---

	<p>ретельного дотримання їх своїми членами та спостерігачами з метою вдосконалення своїх систем правосуддя; а також</p> <p>4. ЄМРП проводитиме оцінку якості правосуддя з метою його покращення в ЄС та країнах-кандидатах на вступ до ЄС.</p>
--	--

<p><u>2016</u></p>	<p>Короткий зміст звіту</p>
<p><u>Незалежність та підзвітність: покращення показників ефективності та якості правосуддя</u></p>	<p>Звіт містить аналіз та оцінку елементів, що складають якість правосуддя та якість судових рішень, як перший крок до розробки індикаторів якості правосуддя. Крім того, він містить рекомендації щодо вдосконалення та оновлення (i) індикаторів незалежності та підзвітності, (ii) правил підрахунку балів для їх застосування, (iii) опитування щодо ставлення суддів до власної незалежності та підзвітності, а також (iv) застосування індикаторів та опитування наступного року.</p>
<p><u>Незалежність та підзвітність прокуратури</u></p>	<p>Підгрупа, до складу якої увійшли представники п'яти країн-членів ЄМРП, що мають Раду як для суддів, так і для прокурорів (Бельгія, Болгарія, Франція, Румунія та Італія), разом з деякими зацікавленими спостерігачами розробила індикатори незалежності та підзвітності прокуратури та впровадила їх у 2015/2016 роках. Таким чином, думки та рекомендації, що містяться у цьому звіті, є думками та рекомендаціями цих 5 рад, а не всієї ЄМРП. Робота підгрупи полягала в тому, щоб розглянути, які з індикаторів, визначених ЄМРП як такі, що застосовуються до незалежності та підзвітності суддів, можуть бути застосовані до незалежності та підзвітності прокурорів.</p>

<p>Мінімальні Стандарти</p>	<p>У звіті визначено мінімальні стандарти у цій сфері, виходячи з того, що такі стандарти, з повним дотриманням принципу субсидіарності та незалежності, мають бути обмежені тими, які вважаються необхідними для організації та управління судовою радою або іншим відповідним органом, як це визначено нижче.</p>
-----------------------------	---

<p>Несуддівські члени суддівського самоврядування</p>	<p>Беручи до уваги широке розмаїття можливих учасників суддівського врядування та різні системи призначення та управління несуддівськими членами суддівського врядування в Європі, у звіті розглядаються такі питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Ради правосуддя b. Процедури призначення суддів та комітети c. скарги та дисциплінарні процедури або комітети
<p>Фінансування Судової Системи</p>	<p>Звіт містить принципи, рекомендації та індикатори щодо бюджетних процесів, адекватності бюджету, винагороди суддів та професійної підготовки.</p>

4. КІНЦЕВІ ПРИМІТКИ

- i Звіт про Суддівську Етику (2008-2010), та Лондонська Декларація 2010.
- ii Лондонська Декларація 2010.
- iii Будапештська декларація про ради правосуддя (2008).
- iv Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- v Звіт про незалежність та підзвітність судової влади (2014).
- vi Звіт про незалежність та підзвітність судової влади (2014).
- vii Звіт про Ради Правосуддя (2011).
- viii Будапештська Декларація про Ради Правосуддя (2008).
- ix Звіт про мінімальні Суддівські Стандарти V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів (2014).
- x Будапештська Декларація про Ради Правосуддя (2008).
- xi Звіт про Ради Правосуддя (2011).
- xii Звіт про мінімальні Суддівські Стандарти: несуддівські члени в судовому врядуванні (2016)
- xiii Звіт про Ради Правосуддя (2011).
- xiv Лондонська Декларація 2010, та звіти Суддівської Етики 2008-2010.
- xv Дублінська Декларація 11 травня 2012.
- xvi Звіт про мінімальні стандарти судочинства VI: несуддівські члени в судовому врядуванні (2016)
- xvii Звіт про мінімальні стандарти судочинства III: оцінювання та незмінюваність суддів (2013)
- xviii Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів III: оцінювання та незмінюваність суддів (2013)

- xix Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- xx Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів III: оцінювання та незмінюваність суддів (2013)
- xxi Звіт про ради правосуддя (2011).
- xxii ЄМРП повністю дотримується цілей, викладених у Комюніке Європейської Комісії від 13 вересня 2011 року.
- xxiii Звіт про ради правосуддя (2011).
- xxiv Частина 2 Звіту про незалежність та підзвітність судової влади і прокуратури (2015).
- xxv Звіт про кримінальне право ЄС (2008).
- xxvi Звіт про кримінальне право ЄС (2008).
- xxvii Звіт про менеджмент у сфері якості (2008).
- xxviii Звіт «Незалежність та підзвітність судової влади; покращення показників ефективності та якості правосуддя (2016)
- xxix Звіти про керування справами I і II (2006) та Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- xxx Звіт про своєчасність (2011) та Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- xxxi Звіт про судову реформу (2013)
- xxxii Звіт про судову реформу (2013)
- xxxiii Звіт про ефективність судової системи та управління (2007), Звіт про фінансування та підзвітність судової системи (2007) та Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- xxxiv Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів (2014).
- xxxv Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів (2014).

- xxxvi Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів (2014).
- xxxvii Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів V: Дисциплінарне провадження та відповідальність суддів (2014).
- xxxviii Звіт про якість та доступ до правосуддя II (2010) та Бухарестська декларація про прозорість та доступ до правосуддя (2009).
- xxxix Звіт про фінансування та підзвітність судової системи (2007) та Звіт про судову реформу в Європі (2012).
- xl Звіт про фінансування судової системи (2016)
- xli Звіт про мінімальні стандарти роботи суддів IV: Розподіл справ (2014).
- xlii Звіт про управління якістю та його зв'язок з прозорістю і доступом до правосуддя (2009) та Бухарестська декларація про прозорість і доступ до правосуддя (2009).
- xliii Будапештська декларація про Ради правосуддя (Самоуправління для судової влади: Баланс незалежності та підзвітності) (2008).
- xliv Правосуддя, Суспільство та Медіа – Звіт 2012.
- xlv Звіт про незалежність та підзвітність судової влади (2014).
- xlvi Громадська довіра 2010» та «Вимірювання національної та транснаціональної громадської довіри 2011».
- xlvii Взаємна довіра IV 2010.
- xlviii Є-Правосуддя 2009.